

Popravni kolokvij/izpit

11. 9. 1998

1. V izoliranem vodoravno ležečem valju, ki je z ene strani zaprt z dobro drsečim batom z nizko toplotno prevodnostjo, imamo 1 kg zraka pri tlaku 0.5 bar. Tlak v okolici znaša 1 bar, temperatura pa 300 K. Bat je v začetku pritrjen z zagozdo, ki jo v nekem trenutku sprostimo, tako da doživi zrak v valju adiabatno spremembo. Kolikšna je njegova temperatura takoj potem, ko se gibanje bata umiri (nihanje zanemari)? Koliko toplote izmenja po dolgem času skozi bat z okolico? Kolikšna je potem celotna sprememba entropije?
2. Na pol metra debelo plast ledu, ki jo obdaja zrak pri temperaturi -15°C , pada pravokotno svetloba z obeh strani. Koliko naj znaša gostota svetlobnega toka, da se bo začel led taliti? Absorpcijski koeficient za led znaša 2 m^{-1} , njegova toplotna prevodnost pa 2.21 W/mK .
3. Okoli drobnih nabitih delcev se kondenzirajo kapljice. Če so le-te sestavljene iz 1 % vodne raztopine glukoze, znaša njihov ravnovesni polmer $1\ \mu\text{m}$. Koliko pa znaša (pri enaki relativni vlažnosti okoliškega zraka), če so sestavljene iz čiste vode? Računaj z naslednjimi podatki: $\gamma = 0.073\text{ N/m}$, $T = 300\text{ K}$, $\varepsilon = 81$, $M_{\text{glukoze}} = 342\text{ kg/kmol}$ in $\rho_{\text{vode}} = 1000\text{ kg/m}^3$.
4. Linearno molekulo sestavljajo trije atomi s spinom $\frac{1}{2}$ in magnetnim momentom 1 Bohrov magneton. Sklopitev med sosednjimi spini je feromagnetna, torej

$$E_s^{ab} = \begin{cases} -J, & \text{če sta spina } a \text{ in } b \text{ vzporedna,} \\ +J, & \text{če sta spina } a \text{ in } b \text{ nasprotno vzporedna,} \end{cases}$$
 kjer znaša $J = 0.01\text{ eV}$. Pri kateri temperaturi znašajo fluktuacije spinskega dela notranje energije polovico velikosti njene povprečne vrednosti? Kolikšen je tedaj povprečni magnetni moment?
5. Vsak monomer se lahko veže v polimer na tri načine: pri prvem prispeva k njegovi dolžini a , pri drugem $2a$ in pri tretjem $4a$. Polimer iz desetih monomerov je v začetku neobremenjen, potem pa ga s silo 1 pN izotermno raztegnemo. Kolikokrat se pri tem podaljša? Koliko toplote izmenja z okolico, če poteka proces pri temperaturi 300 K ? Vzemi $a = 1\text{ nm}$!